

ZAPISNIK
sa 44. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore,
održane 27. decembra 2014. godine

Sjednica je počela u 15 sati i 15 minuta.

Sjednicom je predsjedavao dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi/ce Odbora: Husnija Šabović, doc. dr Srđa Popović, Ljerka Dragičević, dr Ljiljana Đurašković, zamjenica predsjednika Odbora i Aleksandar Damjanović, zamjena člana Odbora Snežane Jonice, u skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici/ce: prim. dr Izet Bralić, Zoran Miljanić i dr Radovan Asanović.

Sjednicu nijesu pratili predstavnici medija.

*****

Na početku sjednice predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halil Duković je predložo proširenje Dnevnog reda pristiglim Amandmanima (3) na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim okupljanjima, koje su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Milan Knežević, Vladislav Bojović i Predrag Bulatović.

*****

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

- Usvajanje Zapisnika sa:

- 42. sjednice Odbora, održane 19. decembra 2014. godine
- 43. sjednice Odbora, održane 23. decembra 2014. godine

- 1. AMANDMANI (3) NA PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM OKUPLJANJIMA, KOJE SU SKUPŠTINI CRNE GORE PODNIJELI POSLANICI MILAN KNEŽEVIĆ, VLADISLAV BOJOVIĆ I PREDRAG BULATOVIĆ**
- 2. SUMIRANJE REZULTATA RADA ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE U 2014. GODINI I DOGOVOR OKO REALIZACIJE PREOSTALIH AKTIVNOSTI IZ PLANA AKTIVNOSTI ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE ZA 2014.GODINU, I**
- 3. TEKUĆA PITANJA.**

*****

Zapisnici sa 42. i 43. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode su usvojeni jednoglasno, bez primjedbi.

****

PRVA TAČKA- AMANDMANI (3) NA PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM OKUPLJANJIMA, KOJE SU SKUPŠTINI CRNE GORE PODNIJELI POSLANICI MILAN KNEŽEVIĆ, VLADISLAV BOJOVIĆ I PREDRAG BULATOVIĆ

Zbog nedolaska predstavnika predlagača i podnosilaca Amandmana Odbor za ljudska prava i slobode nije razmotrio Amandmane (3) na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim okupljanjima.

DRUGA TAČKA- SUMIRANJE REZULTATA RADA ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE U 2014. GODINI I DOGOVOR OKO REALIZACIJE PREOSTALIH AKTIVNOSTI IZ PLANA AKTIVNOSTI ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE ZA 2014.GODINU

Predsjednik Odbora je podsjetio da je u fokusu obaveza, na planu zakonodavne i kontrolne funkcije Skupštine Crne Gore, u skladu sa praksom usvajanja planskih dokumenata kojim se unapređuje predvidivost rada Skupštine i njenih radnih tijela, u funkciji povećanja stepena javnosti rada, kao mjere nadzora nad samim kvalitetom zakonodavnih i kontrolnih aktivnosti, Odbor na 27. sjednici, održanoj 26. marta 2014. godine, usvojio Plan aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode za 2014. godinu, sačinjen na osnovu:

- Rezolucije Evropskog parlamenta o Crnoj Gori od 6. februara 2014. godine,
- Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore iz oktobra 2013. godine,
- Rezolucije Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope 1890 (2012),
- Programa rada Vlade Crne Gore za 2014. godinu,
- aktivnosti Skupštine Crne Gore i
- jednog broja nerealizovanih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2013. godinu.

Planom aktivnosti utvrđeno je 35 aktivnosti i to:

- osam predloga zakona;
- osam izvještaja (sedam u skladu sa članom 162 Poslovnika Skupštine i jedan u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- tri informacije (u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine);
- jedno kontrolno saslušanja (član 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- jedan regionalni sastanak parlamentarnih radnih tijela nadležnih za ljudska prava i prava djeteta i ombudsmana za djecu zemalja regiona;
- jedna javna tribina;

- jedan okrugli sto na temu: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- tri sastanka (sa NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, šefom Predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori i šeficom Misije OEBS-a u Crnoj Gori) i
- šest posjeta (Domu starih u Bijelom Polju, Zatvoru u Bijelom Polju, Pritvorskoj jedinici Uprave policije za smještaj lica lišenih slobode u Podgorici, Zatvoru u Njemačkoj, Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija u Spužu i Grupnoj kući u Bijelom Polju).

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore u prethodnom periodu od strane Evropske komisije prepoznat je kao skupštinsko radno tijelo koje ima veoma intenzivnu aktivnost u svim segmentima koji se odnose na ljudska prava i slobode, što je konstatovano kao njegov vidljiv napredak u radu, potvrđen i poređenjem nalaza iz Analitičkog izvještaja Evropske komisije i nalaza iz Izvještaja o napretku Crne Gore od 2011. do 2014. godine.

Polazeći od obaveze daljeg snaženja Odbora za ljudska prava i slobode, radi kontinuiteta s aktivnostima ovog radnog tijela u prethodnom periodu, posebnu pažnju u 2014. godini Odbor je posvetio aktivnostima i nadležnim institucijama koje treba da obezbijede veću efikasnost u oblasti zaštite od diskriminacije, prevencije torture, prava djeteta i zaštite ličnih podataka.

Tokom 2014. godine Odbor je održao 20. sjednica, od kojih je jedna imala nastavak.

Od 35 aktivnosti utvrđenih Planom, do kraja 2014. godine realizovano je 23.

Pored Planom utvrđenih, Odbor je realizovao 12 drugih aktivnosti.

Zbog povećanog obima aktivnosti i realizacije određenih koje nijesu bile utvrđene Planom, tokom godine nije realizovan jedan broj aktivnosti iz Plana, pa su članovi Odbora postigli saglasnost da se tokom januara i februara 2015. godine realizuju:

- Održavanje Javne tribine na temu: “Prava djeteta-hraniteljstvo”, u saradnji sa Predstavništvom UNICEF-a u Crnoj Gori, u Skupštini Crne Gore,

- Kontrolno saslušanje Koordinatora Koordinacionog odbora za praćenje implementacije Strategije za trajno rješavanje statusa raseljenih i interno raseljenih lica sa posebnim osvrtom na Kamp Konik I i II na temu: „Implementacija Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na Kamp Konik“,

- Takođe, prije održavanja Javne tribine na temu: “Prava djeteta-hraniteljstvo”, Odbor će posjetiti Dječiji dom “Mladost” u Bijeloj. Istog dana, Odbor će, u skladu sa Zaključkom Odbora sa 37. sjednice, posjetiti Specijalnu bolnicu za psihijatriju u Dobroti, u cilju praćenja stanja ljudskih prava lica smještenih u tim ustanovama,

- Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, održavanje sjednice Odbora u proširenom sastavu u ZIKS-u i razmatranje Izvještaja Nacionalnog preventivnog mehanizama za prevenciju torture za 2013. godinu i

- Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode prvoj grupnoj kući u Bijelom Polju, (tema: „Prava djeteta- inkluzija djece sa teškoćama u razvoju“).

Tri aktivnosti utvrđene Planom- razmatranje Predloga zakona o slobodi vjeroispovijesti, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom nijesu realizovane iz razloga što predlozi zakona nijesu utvrđeni od strane Vlade Crne Gore i nijesu dostavljeni Skupštini i Odboru u planiranom roku.

Predsjednik Odbora, dr Halil Duković je naglasio da je rad Odbora transparentan, i da sjednice Odbora izazivaju veliko interesovanje štampanih i elektronskih medija. Odbor objavljuje na sajtu Skupštine godišnji izvještaj o radu, a takođe i veoma sadržajne informacije, zapisnike i izvještaje o svim aktivnostima ovog radnog tijela. U tom smislu samo na sajtu Skupštine postavljeno je 499 stranica teksta.

Odbor za ljudska prava i slobode u 2014. godini razmotrio je osam predloga zakona, i to:

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti,
- Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja,
- Predlog zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu,
- Predlog zakona o elektronskoj upravi,
- Predlog zakona o izboru, upotrebi i javnom korišćenju nacionalnih simbola,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim okupljanjima,
- Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu.

U ovom izvještajnom periodu Odbor je razmotrio sljedeće izvještaje (godišnje):

- Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka u Crnoj Gori za 2013. godinu,
- Izvještaj o stanju u oblasti pristupa informacijama u Crnoj Gori za 2013. godinu,
- Izvještaj o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2013. godinu,
- Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2012. godinu,
- Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2013. godinu,
- Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2013. godini,
- Izvještaj o radu Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina u 2013. godini i
- Izvještaj o radu Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina u prvih 10 mjeseci 2014. godine.

U skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine, takođe u okviru kontrolne uloge Skupštine, Odbor je od državnih organa zatražio i razmotrio Informaciju o utrošku sredstava Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošnjavanje lica sa invaliditetom i Informaciju o međunarodno-pravnim postupcima protiv Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u 2013. godini.

Takođe, Odbor se upoznao i sa Informacijom o drugoj monitoring posjeti koizvjestilaca Odbora za monitoring Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope Crnoj Gori.

Članovi Odbora su realizovali 12 međunarodnih aktivnosti koje podrazumijevaju učešća na okruglim stolovima, konferencijama u zemlji i inostranstvu, organizovanim od strane naših prijatelja iz međunarodne zajednice, kao i sastanke sa predstavnicima međunarodnih organizacija koji su boravili u Crnoj Gori.

Takođe, članovi Odbora su učestvovali na brojnim seminarima, okruglim stolovima, konferencijama organizovanim od strane nevladinih organizacija koje se bave pitanjima ljudskih prava i sloboda.

Nastavljena je saradnja sa Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao krovnom institucijom, novim Ustavom ustanovljenom, za zaštitu ljudskih prava i sloboda. Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je prisustvovao brojnim sjednicama Odbora.

Saradnja sa NVO sektorom je intenzivna. Sjednicama Odbora, u skladu sa ranije uspostavljenom saradnjom, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvuje predstavnik NVO "Građanska alijansa" koja u kontinuitetu vrši monitoring nad radom Odbora za ljudska prava i slobode. Takođe, Odbor je nastavio saradnju i sa NVO Savez udruženja roditelja

djece i omladine sa teškoćama u razvoju “Naša inicijativa”. Dr Halil Duković je naglasio da je saradnja sa međunarodnim organizacijama sa sjedištem u Crnoj Gori takođe veoma dobra. Predstavnici međunarodnih organizacija po pozivu, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, učestvuju na brojnim sjednicama Odbora.

Predsjednik Odbora, dr Halil Duković je podsjetio da je u periodu od 5. juna 2012. godine do 25. decembra 2014. godine, Odboru za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore dostavljeno devet Predstavki. Odbor je postupao po predstavkama u skladu sa Zaključkom Odbora usvojenim na 72. sjednici održanoj 30. maja 2012. godine, povodom dopune člana 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore utvrđene Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Sl. list CG“, broj 25/12, od 11. maja 2012. godine). Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore 25. saziva, u cilju ostvarivanja kontinuiteta rada, nastavio je na isti način kao u 24. sazivu da razmatra predstavke u skladu Zaključkom Odbora, od 5. juna 2012. godine, što je utvrđeno na Četvrtoj sjednici Odbora održanoj 6. februara 2013. godine.

Članovi Odbora su bili jedinstveni u ocjeni da je Odbor tokom 2014. godine realizovao brojne i raznovrsne aktivnosti, kako u okviru zakonodavne, tako i kontrolne i nadzorne funkcije Skupštine.

Zaključeno je da će Odbor za ljudska prava i slobode i u narednom periodu nastaviti sa realizacijom brojnih aktivnosti koje nas očekuju na putu evropskih i evroatlanskih integracija, sve u skladu sa svojom, Poslovníkom Skupštine, definisanom nadležnošću, kao i saradnju sa državnim institucijama, međunarodnim organizacijama, nevladinim sektorom, akademskom zajednicom i medijima, a sve u cilju afirmacije, promocije, poštovanja i zaštite ljudskih prava i sloboda svih građana Crne Gore.

Članovi Odbora su jednoglasno podržali Izvještaj o radu Odbora za ljudska prava i slobode do kraja 2014. godine. Takođe, saglasili se sa planom realizacije preostalih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2014. godinu koje će biti realizovane u januaru i februaru 2015. godine, prije usvajanja Plana aktivnosti za 2015. godinu.

TEKUĆA PITANJA- U okviru ove tačke dnevnog reda poslanici nijesu imali predloge i teme o kojima bi se vodila rasprava.

Sjednica je završena u 15 sati i 25 minuta.

**ZAPISNIK SAČINILA
SEKRETAR ODBORA**

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Halil Duković

Shodno uobičajenoj praksi, sastavni dio Zapisnika sa sjednice je Izvještaj o radu Odbora za ljudska prava i slobode do kraja 2014. godine.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za ljudska prava i slobode

Br. 00-63-8/14-

Podgorica, 25. decembar 2014. godine

IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE DO KRAJA 2014. GODINE

Drugi regionalni sastanak parlamentarnih radnih tijela ljudska prava i slobode, nadležnih za ljudska prava i ombudsmena za djecu zemalja regiona na temu: "Prava djeteta-unapređenje položaja djece u cilju zaštite od svih vidova eksploatacije", 21. i 22. januar 2014. godine

Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode Domu starih i Zatvoru u Bijelom Polju, 25. februar 2014. godine

28. sjednica Odbora za 26. mart 2014. godine

Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode obilježavanja Pritvorskoj jedinici Uprave policije u Podgorici, na temu:
10. jul 2014. godine
invaliditetom”

10. decembar 2014. godine

Sastanak predsjednika odbora za ljudska prava i slobode u okviru predsjedavanja Italije Savjetom Evropske unije,
Rim, 13. i 14. oktobar 2014. godine

Konferencija povodom
Međunarodnog dana ljudskih prava
“Pristupačnost ilica sa

IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE DO KRAJA 2014. GODINE

Ovim Izvještajem nastoje se prikazati aktivnosti koje je Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore realizovao tokom 2014. godine.

U fokusu obaveza, na planu zakonodavne i kontrolne funkcije Skupštine Crne Gore, u skladu sa praksom usvajanja planskih dokumenata kojim se unapređuje predvidivost rada Skupštine i njenih radnih tijela, u funkciji povećanja stepena javnosti rada, kao mjere nadzora nad samim kvalitetom zakonodavnih i kontrolnih aktivnosti, Odbor za ljudska prava i slobode je na 27. sjednici, održanoj 26. marta 2014. godine,

usvojio Plan aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode za 2014. godinu, sačinjen na osnovu:

- Rezolucije Evropskog parlamenta o Crnoj Gori od 6. februara 2014. godine,
- Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore iz oktobra 2013. godine,
- Rezolucije Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope 1890 (2012),
- Programa rada Vlade Crne Gore za 2014. godinu,
- aktivnosti Skupštine Crne Gore i
- jednog broja nerealizovanih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2013. godinu.

Planom aktivnosti Odbora za ljudska prava i sloboda Crne Gore za 2014. godinu utvrđeno je 35 aktivnosti.

Planom je utvrđeno razmatranje:

- osam predloga zakona;
- osam izvještaja (sedam u skladu sa članom 162 Poslovnika Skupštine i jedan u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- tri informacije (u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine);
- jedno kontrolno saslušanje (član 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- jedan regionalni sastanak parlamentarnih radnih tijela nadležnih za ljudska prava i prava djeteta i ombudsmana za djecu zemalja regiona;
- jedna javna tribina;
- jedan okrugli sto na temu: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- tri sastanka (sa NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, šefom Predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori i šeficom Misije OEBS-a u Crnoj Gori) i
- šest posjeta (Domu starih u Bijelom Polju, Zatvoru u Bijelom Polju, Pritvorskoj jedinici Uprave policije za smještaj lica lišenih slobode u Podgorici, Zatvoru u Njemačkoj, u saradnji sa Ministarstvom pravde, u okviru Twinning projekta, Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija u Spužu i Grupnoj kući u Bijelom Polju).

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore u prethodnom periodu od strane Evropske komisije prepoznat je kao skupštinsko radno tijelo koje ima veoma intenzivnu aktivnost u svim segmentima koji se odnose na ljudska prava i slobode, što je konstatovano kao njegov vidljiv napredak u radu, potvrđen i poređenjem nalaza iz Analitičkog izvještaja Evropske komisije i nalaza iz Izvještaja o napretku Crne Gore od 2011. do 2014. godine.

- U Analitičkom izvještaju Evropske komisije objavljenom u novembru 2010. godine konstatovano je: **“U Skupštini je osnovan Odbor za ljudska prava i slobode, ali njegove aktivnosti treba dodatno osnažiti.”** (strana 23)

U Izvještaju o napretku Crne Gore za 2011. godinu, u oblasti ljudskih prava, konstatovano je: **“Skupštinski Odbor za ljudska prava i slobode intenzivirao je aktivnosti i saradnju sa civilnim društvom. Ipak treba jačati njegov uticaj.”** (strana 15)

U Izvještaju o napretku za 2012. godinu konstatovano je: **„Administrativni i budžetski kapaciteti Ombudsmana su ojačani. Institucija je pripremila izvještaje u kojima analizira stanje prostorija koje Uprava policije koristi za zadržavanje zatvorenika, zaštita od diskriminacije i situacija prosjačenja djece. Odbor za ljudska prava i slobode je ove izvještaje razmotrio između oktobra i novembra 2011. godine i aktivnije promovise ljudska prava i antidiskriminaciju.“** (strana 13)

U Izvještaju o napretku Crne Gore za 2013. godinu konstatovano je: **„Parlamentarni Odbor za ljudska prava i slobode podržao je Ombudsmanove izvještaje o zlostavljanju djece putem interneta; stanju u zatvorima i zaštiti od diskriminacije – kao i Ombudsmanov opšti izvještaj za 2012. Saradnja Odbora sa Ombudsmanom i civilnim društvom nastavlja da bude dobra.”** (str. 56 i 57)

U Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2014. godinu konstatovano je: **„Parlamentarni Odbor za ljudska prava i slobode nastavio je da promovise ljudska prava tako što je nastavio da održava sjednice otvorene za javnost, uključujući saslušanja.”** (strana 54)

Polazeći od obaveze daljeg snaženja Odbora za ljudska prava i slobode, radi kontinuiteta s aktivnostima ovog radnog tijela u prethodnom periodu, posebnu pažnju u 2014. godini Odbor je posvetio aktivnostima i nadležnim institucijama koje treba da obezbijede veću efikasnost u oblasti zaštite od diskriminacije, prevencije torture, prava djeteta i zaštite ličnih podataka, pa je, shodno Planu aktivnosti akcenat bio usmjeren na aktivnosti koje se odnose na:

- implementaciju donešenih zakona, jačanjem kontrolne uloge Odbora (čl.68,73,75 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- prava djeteta, sa posebnim naglaskom na prava djece sa teškoćama u razvoju;
- ostvarivanje prava raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, u skladu sa preporukama Evropske komisije za borbu protiv rasizma i netolerancije Savjeta Evrope (ECRI);
- zaštitu od diskriminacije, praćenjem sprovođenja Zakona o zabrani diskriminacije i učesćem u poboljšanju njegovog teksta donošenjem izmjena i dopuna Zakona;
- prevenciju torture i drugih oblika nečovječnog, surovog ili ponižavajućeg postupanja, u skladu sa preporukama Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT);
- zaštitu ličnih podataka;
- intenziviranje međunarodne saradnje sa subjektima koji se bave pitanjima zaštite ljudskih prava i sloboda, savjetodavnim tijelima Savjeta Evrope i Evropske unije, daljim jačanjem konstruktivne uloge koju Crna Gora ima u regionalnoj saradnji, organizovanjem posjete odgovarajućim radnim tijelima drugih parlamenata u cilju ostvarivanja uloge Parlamenta u procesu uključivanja u evropske i evroatlanske integracije, u skladu sa čl. 208, 209 i 210 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

U cilju jačanja kontrolne uloge Skupštine, Odbor za ljudska prava i slobode je Planom aktivnosti, kao i prethodnih godina, utvrdio: održavanje kontrolnog saslušanja, pribavljanje i razmatranje, shodno članu 68 Poslovnika Skupštine, informacija od strane nadležnih državnih organa, kao i, na osnovu člana 162 Poslovnika Skupštine, razmatranje godišnjih i posebnih izvještaja nadležnih državnih organa.

Polazeći od nadležnosti Odbora za ljudska prava i slobode, utvrđene članom 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore: „*Odbor za ljudska prava i slobode razmatra predloge zakona, drugih propisa i opštih akata i druga pitanja koja se odnose na: slobode i prava čovjeka i građanina, sa posebnim osvrtom na manjinska prava, primjenu potvrđenih međunarodnih akata koji se odnose na ostvarivanje, zaštitu i unaprjeđivanje ovih prava, razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica koje se odnose na ostvarivanje prava građana; prati ostvarivanje dokumenata, mjera i aktivnosti za unaprjeđivanje nacionalne, etničke i druge ravnopravnosti, posebno u oblasti obrazovanja, zdravstva, informisanja, socijalne politike, zapošljavanja, preduzetništva, procesa odlučivanja i sl; učestvuje u pripremi i izradi dokumenata i usaglašavanju zakonodavstva u ovoj oblasti sa standardima u evropskom zakonodavstvu; saraduje sa odgovarajućim radnim tijelima drugih parlamenata i nevladinim organizacijama iz ove oblasti. Odbor u okviru svoje nadležnosti prati i ocjenjuje usklađenost zakona Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i, na osnovu izvještaja Vlade, prati i ocjenjuje primjenu zakona, posebno zakona iz kojih proizilaze obaveze usaglašene sa pravom Evropske unije.*” ,

Odbor je tokom 2014. godine realizovao brojne aktivnosti, kako one utvrđene Planom, tako i one koje su proizilazile iz tekućih aktivnosti Skupštine Crne Gore i Vlade Crne Gore.

Sve aktivnosti je ostvarivao u skladu sa Ustavom, zakonom i Poslovníkom Skupštine Crne Gore. Predmet razmatranja na sjednicama Odbora, u navedenom izvještajnom periodu, bili su značajni propisi iz oblasti ljudskih prava i sloboda, među kojima su: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti, Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja, Predlog zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu, Predlog zakona o elektronskoj upravi, Predlog zakona o izboru, upotrebi i javnom korišćenju nacionalnih simbola, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim okupljanjima, koje je Odbor, u skladu sa članom 137- zakonodavna funkcija Skupštine, razmotrio i Skupštini podnio, u skladu sa članom 69 Poslovnika Skupštine Crne Gore, izvještaj. Odbor je razmotrio Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu i podnio Mišljenje matičnom Odboru za ekonomiju, finansije i budžet.

Odbor je u okviru kontrolne uloge Skupštine, u skladu sa članom 162 Poslovnika Skupštine, razmotrio: Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka u Crnoj Gori za 2013. godinu, Izvještaj o stanju u oblasti pristupa informacijama u Crnoj Gori za 2013. godinu, Izvještaj o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2013. godinu, Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2012. godinu, Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2013. godinu, Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2013. godini, Izvještaj o radu Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina u 2013. godini i Izvještaj o radu Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina u prvih 10 mjeseci 2014. godine.

U skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine, takođe u okviru kontrolne uloge Skupštine, Odbor je od državnih organa zatražio i razmotrio Informaciju o utrošku sredstava Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i Informaciju o međunarodno-pravnim postupcima protiv Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u 2013. godini.

Takođe, Odbor je razmotrio Informaciju o drugoj monitoring posjeti koizvjestilaca Odbora za monitoring Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope Crnoj Gori.

Članovi Odbora su posvećivali značajnu pažnju i ulagali konstantne napore na jačanju aktivnosti Odbora, u kom pravcu su ostvareni značajni pomaci.

U navedenom izvještajnom periodu, članovi ovog skupštinskog radnog tijela održali su **20 sjednica (jedna je imala nastavak)**.

Članovi Odbora su učestvovali na brojnim seminarima, okruglim stolovima i stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu, a sve sa ciljem promovisanja važnosti poštovanja ljudskih prava i sloboda, kao i zbog sticanja novih iskustava, razmjene znanja i ideja sa predstavnicima drugih zemalja i međunarodnih organizacija.

Nastavljena je saradnja sa Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao krovnom institucijom, novim Ustavom ustanovljenom, za zaštitu ljudskih prava i sloboda. Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je prisustvovao brojnim sjednicama Odbora.

Saradnja sa NVO sektorom je intenzivna. Sjednicama Odbora, u skladu sa ranije uspostavljenom saradnjom, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvuje predstavnik NVO "Građanska alijansa" koja u kontinuitetu vrši monitoring nad radom Odbora za ljudska prava i slobode. Takođe, Odbor je nastavio saradnju i sa NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju "Naša inicijativa", sa čijim predstavnicima je održan šesti sastanak. Predstavnicima drugih nevladinih organizacija koje se bave ljudskim pravima, po pozivu, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine, učestvuju na pojedinim sjednicama Odbora. Članovi Odbora učestvuju na okruglim stolovima i seminarima na poziv nevladinih organizacija koje organizuju te aktivnosti.

Saradnja sa međunarodnim organizacijama sa sjedištem u Crnoj Gori takođe je veoma dobra. Predstavnicima međunarodnih organizacija po pozivu, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine učestvuju na brojnim sjednicama Odbora. S druge strane, članovi Odbora za ljudska prava i slobode učestvovali su na brojnim aktivnostima organizovanim od strane međunarodnih organizacija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Odbor je u proteklom periodu dao značajan doprinos, ne samo u donošenju propisa iz oblasti ljudskih prava i sloboda, već i u praćenju implementacije propisa i nadzoru nad preduzimanjem mjera koje su bile neophodne radi poštovanja i unapređenja stanja ljudskih prava u Crnoj Gori.

*****

Stepen realizacije aktivnosti utvrđenih Planom Odbora za ljudska prava i slobode za 2014. godinu:

Odbor za ljudska prava i slobode u 2014. godini razmotrio je sledeće **predloge zakona**:

1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti,
2. Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja,
3. Predlog zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu,
4. Predlog zakona o elektronskoj upravi,
5. Predlog zakona o izboru, upotrebi i javnom korišćenju nacionalnih simbola,
6. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore,
7. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim okupljanjima,
8. Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu.

U ovom izvještajnom periodu Odbor je razmotrio sljedeće **izvještaje (godišnje)**:

1. Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka u Crnoj Gori za 2013. godinu,
2. Izvještaj o stanju u oblasti pristupa informacijama u Crnoj Gori za 2013. godinu,
3. Izvještaj o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2013. godinu,
4. Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2012. godinu,
5. Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2013. godinu,
6. Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2013. godini,
7. Izvještaj o radu Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina u 2013. godini i
8. Izvještaj o radu Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina u prvih 10 mjeseci 2014. godine.

U skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine, takođe u okviru kontrolne uloge Skupštine, Odbor je od državnih organa zatražio i razmotrio sledeće **informacije**:

1. Informaciju o utrošku sredstava Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošnjavanje lica sa invaliditetom i
2. Informaciju o međunarodno-pravnim postupcima protiv Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u 2013. godini.

STATISTIČKI PODACI O RADU ODBORA

Radno tijelo	Broj sjednica		Trajanje sjednica (u satima)		Trajanje sjednica (u danima)		Broj razmatranih tačaka d.reda		Broj razmatranih predloga zakona		Broj razmatranih predloga zakona o izmjenama i dopunama		Broj razmatranih amandmana	
	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.
Odbor za ljudska prava i slobode	21 (20 samostalno i jedna zajednička, dva nastavka sjednica)	20 (jedna sjednica je imala nastavak)	37 sati i 45 minuta	23 sata i 30 minuta	21	20	70	56	2	5	1	3	17	26

Naziv radnog tijela	Učešće na sjednici u skladu sa čl. 67 Poslovnika		Konsultativna saslušanja		Kontrolna saslušanja	
	2013.	2014.	2013.	2014.	2013.	2014.
Odbor za ljudska prava i slobode	Član 67 stav 1-55 Član 67 stav 2-125	Član 67 stav 1- 49 Član 67 stav 2- 63 (27 -državne institucije i podnosioci amandmana+ 24 -predstavni civilnog sektora+12-ostala učešća-predstavni međunarodnih organizacija)	-	-	tri	-

Broj aktivnosti utvrđenih Planom aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode- 35

Broj realizovanih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora- 23

Pored Planom utvrđenih aktivnosti, Odbor je realizovao 12 drugih aktivnosti, i to:

- Razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti, koji je podnio poslanik Neven Gošović;
- Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora, dr Ljiljane Đurašković sa ministrom za pravdu i građanske slobode Velike Britanije, Simon Hughesom, održanog u Podgorici, 18. februara 2014. godine;
- Razmatranje Izvještaja o stanju u oblasti pristupa informacijama u Crnoj Gori za 2013. godinu, koji je podnijela Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama shodno članu 43 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama;
- Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora, dr Ljiljane Đurašković sa ekspertom Evropske komisije za instituciju Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Klavsom Duusom Kinnerupa Hedeom, održanog 9. aprila 2014. godine;
- Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora, dr Ljiljane Đurašković sa ekspertom Evropske komisije za oblast ljudskih prava, Susetteom Piaom Shusterom, održanog 10. aprila 2014. godine;
- Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode, dr Ljiljane Đurašković sa ekspertom TAIEX-a, Franco Liccioneom, angažovanim u okviru TAIEX misije za pružanje podrške u utvrđivanju procedura za postupanje po predstavkama, održanog 8. jula 2014. godine;
- Učešće predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halila Dukovića na Press konferenciji u organizaciji Predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori, na kojoj su predstavljeni rezultati istraživanja o nasilju nad djecom u Crnoj Gori i u svijetu, održanoj u Eko zgradi Ujedinjenih nacija u Podgorici 8. septembra 2014. godine;
- Učešće predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, dr Halila Dukovića na sastanku predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode u okviru predsjedavanja Italije Savjetom Evropske unije, održanog u Predstavničkom domu Republike Italije, u Rimu, 13. i 14. oktobra 2014. godine;
- Učešće članova Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, doc. dr Srđe Popovića i prim. dr Izeta Bralića na Interparlamentarnoj konferenciji “Građansko zastupanje i političko učešće nacionalnih i etičkih manjina”, održanoj u Narodnoj Skupštini Republike Srbije, u Beogradu, 20. i 21. novembra 2014. godine;

- Učešće člana Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, Husnije Šabovića i člana Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore, Nikole Gegaja na Konferenciji “Osnovna prava, nediskriminacija i zaštita ranjivih grupa uključujući LGBTI populaciju”, održanoj u Tirani, 20. i 21. novembra 2014. godine;
- Razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim okupljanjima, koji je podnijela Vlada Crne Gore i
- Održavanje Konferencije povodom obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava na temu: „Pristupačnost i lica sa invaliditetom“, održane 10. decembra 2014. godine u Skupštini Crne Gore, u organizaciji Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Misije OEBS-a u Crnoj Gori i NVO „Građanska alijansa“.

Plan realizacije preostalih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode za 2014. godinu:

Zbog povećanog obima aktivnosti koje nijesu bile utvrđene Planom aktivnosti Odbora i njihove realizacije, Odbor će **šest aktivnosti** iz Plana za 2014. godinu, realizovati početkom 2015. godine, i to:

- Održavanje Javne tribine na temu: “Prava djeteta-hraniteljstvo”, u saradnji sa Predstavništvom UNICEF-a u Crnoj Gori, planirano je 21. januara 2015. godine u Skupštini Crne Gore,
- Kontrolno saslušanje Koordinatora Koordinacionog odbora za praćenje implementacije Strategije za trajno rješavanje statusa raseljenih i interno raseljenih lica sa posebnim osvrtom na Kamp Konik I i II na temu: „Implementacija Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na Kamp Konik“ - 23. januara 2015. godine,
- Takođe, prije održavanja Javne tribine na temu: “Prava djeteta-hraniteljstvo”, Odbor će posjetiti Dječiji dom “Mladost” u Bijeloj. Istog dana, Odbor će, u skladu sa Zaključkom Odbora sa 37. sjednice, posjetiti Specijalnu bolnicu za psihijatriju u Dobroti, u cilju praćenja stanja ljudskih prava lica smještenih u tim ustanovama, 19. januara 2015. godine,
- Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, održavanje sjednice Odbora u proširenom sastavu u ZIKS-u i razmatranje Izvještaja Nacionalnog preventivnog mehanizama za prevenciju torture za 2013. godinu- početak februara 2015. godine i
- Posjeta članova Odbora za ljudska prava i slobode prvoj grupnoj kući u Bijelom Polju, (tema: „Prava djeteta- inkluzija djece sa teškoćama u razvoju“) u februaru 2015. godine.

NAPOMENA: Tri aktivnosti utvrđene Planom- razmatranje Predloga zakona o slobodi vjeroispovijesti, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom nijesu realizovane iz razloga što predlozi zakona nijesu utvrđeni od strane Vlade Crne Gore i nijesu dostavljeni Skupštini i Odboru u planiranom roku.

Takođe, sastanak predsjednika i zamjenice predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode sa šeficom Misije OEBS-a bio je zakazan za 28. april 2014. godine, ali zbog neodložnih obaveza šefice Misije OEBS-a, odložen je.

Rad Odbora je transparentan, a sjednice Odbora izazivaju veliko interesovanje štampanih i elektronskih medija. Odbor objavljuje na sajtu Skupštine godišnji izvještaj o radu, a takođe i veoma sadržajne informacije, zapisnike i izvještaje o svim aktivnostima ovog radnog tijela. **U tom smislu samo na sajtu Skupštine postavljeno je 499 stranica teksta.**

U 2014. godini urađeno je 15 informativnih pregleda.

Odbor za ljudska prava i slobode će i **u narednom periodu nastaviti sa realizacijom brojnih aktivnosti** koje nas očekuju na putu evropskih i evroatlanskih integracija, sve u skladu sa svojom, Poslovnikom Skupštine, definisanom nadležnošću, kao i saradnju sa državnim institucijama, međunarodnim organizacijama, nevladinim sektorom, akademskom zajednicom i medijima, a sve u cilju afirmacije, promocije, poštovanja i zaštite ljudskih prava i sloboda svih građana Crne Gore.

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE

1. Drugi regionalni sastanak parlamentarnih tijela nadležnih za ljudska prava i prava djeteta sa ombudsmanima za djecu zemalja regiona, održan u Regionalnoj školi za javnu upravu u Danilovgradu, 21. i 22. januara 2014. godine;
2. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode i zamjenice predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode sa ministrom za pravdu i građanske slobode Velike Britanije Simon Hughesom, održan u Podgorici, 18. februara 2014. godine;
3. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković sa ekspertom Evropske komisije za instituciju zaštitnika ljudskih prava i sloboda, pravnim savjetnikom Ombudsmana Danske, Klavsom Duusom Kinnerupa Hedeom, održan u Podgorici, 9. aprila 2014. godine;
4. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković sa ekspertom Evropske komisije za ekspertom Evropske komisije za oblast ljudskih prava, pravnim savjetnikom u Evropskom sudu za ljudska prava, Susetteom Piaom Shusterom, održan u Podgorici, 10. aprila 2014. godine;
5. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković sa ekspertom TAIEX-a, Franco Liccioneom, angažovanim u okviru TAIEX misije za pružanje podrške u utvrđivanju procedura za postupanje po predstavkama, održan u Podgorici, 8. jula 2014. godine;
6. Učešće zamjenice predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode, dr Ljiljane Đurašković na Radionici o zakonima i iskustvima o registrovanom partnerstvu, održanoj u Podgorici 10. i 11. jula 2014. godine;
7. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković sa šefom Predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori, Benjaminom Perksom, održan u Podgorici, 18. jula 2014. godine;
8. Učešće predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića na Press konferenciji, u organizaciji Predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori, na kojoj su predstavljene rezultati istraživanja o nasilju nad djecom u Crnoj Gori i u svijetu, održanoj u Podgorici, 8. septembra 2014. godine;
9. Sastanak predsjednika i članova Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa delegacijom predstavnika institucija ombudsmana i službenika zatvora iz Republike Srbije i Republike Albanije, održan u Podgorici, 1. oktobra 2014. godine;
10. Učešće predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, dr Halila Dukovića na Sastanku predsjednika odbora za ljudska prava u okviru predsjedavanja Italije Savjetom Evropske unije, održanom u Rimu 13. i 14. oktobra 2014. godine;
11. Učešće poslanika doc.dr Srđe Popovića i prim. dr Izeta Bralića na Interparlamentarnoj konferenciji „Građansko zastupanje i političko učešće nacionalnih i etničkih manjina”, održanoj u Beogradu 20. i 21. novembra 2014. godine;
12. Učešće poslanika Husnije Šabovića na Zajedničkoj konferenciji “Osnovna prava, nediskriminacija i zaštita ranjivih grupa, uključujući LGBT populaciju”, održanoj u Tirani, 20. i 21. novembra 2014. godine;

OSTALE AKTIVNOSTI ODBORA- UČEŠĆE PREDsjedNIKA I ČLANOVA ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE NA SEMINARIMA, KONFERENCIJAMA I OKRUGLIM STOLOVIMA

1. Učešće predstavnika Službe Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na Okruglom stolu „Ljudska prava i zaštita od diskriminacije u Izvještaju EK o napretku Crne Gore za 2013. godinu“, održanom u Podgorici 20. januara 2014. godine;
2. Učešće predstavnika Službe Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na Promociji Stripa o ljudskim pravima „Nevolje sa Rokijem i druge priče o dječijim pravima“, održanoj u Podgorici, 7. februara 2014. godine;
3. Posjeta Odbora za ljudska prava i slobode Domu starih i Zatvoru u Bijelom Polju, održana 25. februara 2014. godine;
4. Učešće predstavnika Službe Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na Okruglom stolu „, Socijalna zaštita i zapošljavanje romske i egipćanske populacije u Crnoj Gori- ključne prepreke i izazovi“, održanom u Podgorici, 14. marta 2014. godine;
5. Sastanak predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića i zamjenice predsjednika Odbora dr Ljiljane Đurašković sa predstavnicima NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, održan 28. aprila 2014. godine;
6. Posjeta Odbora za ljudska prava i slobode Pritvorskoj jedinici u Podgorici, održana 10. jula 2014. godine;
7. Učešće predstavnika Službe Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na Javnoj raspravi o Nacrtu zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, održanoj 25. septembra 2014. godine i
8. Učešće predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića na Sastanku "Srednjoročna evaluacija Programa saradnje UNICEF-a i Vlade Crne Gore (2012-2016)“, održanom u Podgorici, 19. novembra 2014. godine.

INFORMACIJA O POSTUPANJU PO PREDSTAVKAMA GRAĐANA I PRAVNIH LICA

Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Sl.list CG”, broj 25/12, od 11. maja 2012. godine), nadležnost Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore proširena je odredbom da Odbor: *“ razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica koje se odnose na ostvarivanje prava građana”*.

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na 72. sjednici održanoj 30. maja 2012. godine, povodom dopune člana 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore utvrđene Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Sl. list CG“, broj 25/12, od 11. maja 2012. godine), na predlog Predsjednika Odbora, uz saglasnost ostalih članova, jednoglasno je usvojio

ZAKLJUČAK:

“U vezi sa proširenjem nadležnosti člana 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore (Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore -„Sl. list CG“, broj 25/12, od 11. maja 2012. godine), kojim je utvrđeno da Odbor za ljudska prava i slobode „razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica koje se odnose na ostvarivanje prava građana“, Odbor za ljudska prava i slobode je na 72. sjednici održanoj 30. maja 2012. godine zaključio:

1. Da predstavke i obraćanja građana i pravnih lica upućene Odboru za ljudska prava i slobode razmatra tek nakon što predstavke razmotri nadležna institucija, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, a građani budu nezadovoljni postupanjem Zaštitnika po određenoj predstavnici;

2. Ovo s toga, što se Odbor neće miješati u nadležnost Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i narušavati nezavisnost ove institucije, kojoj je Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", broj: 42/11-Poglavlje V-POSTUPANJE; čl. 28-46") utvrđeno pravo građana da se za povredu prava mogu obraćati Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore;

3. Sva obraćanja građana upućena Odboru za ljudska prava i slobode, prosljediće se instituciji Zaštitnika, kako bi on, shodno Zakonu o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, postupio po njima, a ukoliko se građani budu žalili na postupanje Zaštitnika, Odbor će u tim slučajevima djelovati u skladu sa svojom kontrolnom i nadzornom ulogom i

4. Drugačijim postupanjem, s jedne strane, stvorili bi se problemi u funkcionisanju institucije Ombudsmana i samog Odbora, a sa druge, ni sami građani ne bi znali kome da se obrate, zbog čega se smatra ispravnim i logičnim da se na navedeni način postupaju po predstavkama i žalbama građana upućenim Odboru."

Zaključak Odbora za ljudska prava i slobode, br.00-64-06/12-33/3, od 5. juna 2012. godine dostavljen je Kolegijumu Predsjednika Skupštine Crne Gore, a sa istim je upoznat i Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Skupštine Crne Gore.

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore 25. saziva, u cilju ostvarivanja kontinuiteta rada, nastavio je na isti način kao u 24. sazivu da razmatra predstavke u skladu Zaključkom Odbora, od 5. juna 2012. godine, što je utvrđeno na Četvrtoj sjednici Odbora za ljudska prava i slobode, održanoj 6. februara 2013. godine.

*****

U periodu od 5. juna 2012. godine do 25. decembra 2014. godine, Odboru za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore je dostavljeno **devet predstavki:**

- Predstavka g-dina Vladana Juretića, br. 00- 64-06/12-37 od 20. juna 2012. godine;
- Predstavka g-dina Bratislava Stanojevića, br.00-64-06/12- 44 od 31. avgusta 2012. godine;
- Predstavka grupe osuđenih lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora u ZIKS-u, br.00-64-06/12- 46 od 16. oktobra 2012. godine;
- Predstavka g-dina Sretena Zekovića, br. 00-63-8/12-1, od 16. novembra 2012.godine i dopune Predstavke, br.00-63-8/12-1/1, od 23. novembra 2012. godine i br. 00-63-8/12-1/2, od 18.decembra 2012. godine;
- Predstavka g-dina Velimira Krivokapića, br.00-63-8/13-15 od 12. aprila 2013. godine;
- Predstavka NVO "UPIS"- Udruženje priređivača igara na sreću, br.00-63-8/13-45, od 9. oktobra 2013. godine;
- Predstavka g-dina Baja Nenezića, br.00-63-8/14-3, od 24. februara 2014. godine;
- Zahtjev Društva za špediterske, pomorsko-agencijske, spoljnotrgovinske poslove i turizam D.O.O. Bar (zahtijevali razgovor u vezi sa ostvarivanjem prava na rad i preduzetništvo), br.00-63-8/14-17, od 26.maja 2014. godine i Dopis Društva za špediterske, pomorsko-agencijske, spoljnotrgovinske poslove i turizam D.O.O. Bar, br.00-63-8/14-17/2, od 20.juna 2014. godine;
- Predstavka g-dina Raša Čivovića, br. 00-63-8/14-19, od 2. juna 2014. godine.

****

Odbor za ljudska prava i slobode je u skladu sa Zaključkom Odbora o postupanju po predstavkama sve navedene predstavke dostavio Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore kako bi Zaštitnik, u skladu sa nadležnošću utvrđenom Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, postupio po istima.

POSTUPANJE ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE PO PREDSTAVKAMA

- 1 **Predstavka Vladana Juretića, br. 00-64-06/12-37 od 20. juna 2012. godine- 10. jula 2012. godine proslijeđena Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore**
- 2 **Predstavka Bratislava Stanojevića, br. 00-64-06/12-44, od 31. avgusta 2012. godine- 21. septembra 2012. godine proslijeđena Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore**
- 3 **Predstavka Sretena Zekovića, br. 00-63-8/12-1 od 16. novembra 2012. godine sa dopunama Predstavke, br. 00-63-8/12-1/1 od 23. novembra 2012. godine i 00-63-8/12-1/2 od 18. decembra 2012. godine**

U okviru Tekućih pitanja Četvrte sjednice Odbora za ljudska prava i slobode, održane 6. februara 2013. godine Predsjednik Odbora je istakao da je Odboru u periodu od juna 2012. godine do januara 2013. godine pristigao jedan broj obraćanja građana i to: Predstavka Vladana Juretića, Predstavka Bratislava Stanojevića i Predstavka Sretena Zekovića.

Sve predstavke su u skladu sa Zaključkom Odbora sa 72. sjednice od 30. maja 2012. godine proslijeđene Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na dalje postupanje.

- 4 **Predstavka br. 00-64-06/12-46 od 16. oktobra 2012. godine kojom se 11 osuđenih lica na izdržavanju kazne u ZIKS-u obratilo Odboru za ljudska prava i slobode**

Članovi Odbora za ljudska prava i slobode upoznali su se sa ovom Predstavkom na **Četvrtoj sjednici** Odbora za ljudska prava i slobode, održanoj **6. februara 2013. godine.**

Odlučeno je da Odbor u skladu sa Zaključkom o postupanju Odbora po predstavkama proslijedi Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na dalje postupanje.

- 5 **Predstavka Velimira Krivokapića, br.00-63-8/13-15, od 12. aprila 2013. godine**

Predstavka je u skladu sa Zaključkom Odbora o postupanju po Predstavkama 17. jula 2013. godine proslijeđena Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na dalje postupanje

- 6 **Predstavka NVO “UPIS”- Udruženje priređivača igara na sreću, br.00-63-8/13-45, od 9. oktobra 2013. godine**

Članovi Odbora za ljudska prava i slobode su se upoznali sa Predstavkom NVO „UPIS“ na **17. sjednici, održanoj 9. oktobra 2013. godine.**

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halil Duković upoznao je članove Odbora da je NVO “UPIS”- Udruženje priređivača igara na sreću Crne Gore dostavila Odboru za ljudska prava i slobode Predstavku, br.00-63-8/13-45 od 9. oktobra 2013. godine, zbog kršenja osnovnih ljudskih prava, onemogućavanjem učešća jednog broja predstavnika ove NVO na 22. sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, održanoj 30. jula 2013. godine, koji su u Skupštinu Crne Gore došli na osnovu dostavljenog poziva predsjednika pomenutog Odbora, poslanika Aleksandra Damjanovića.

Nakon formiranog predmeta povodom Predstavke NVO "UPIS" (dopisa, obavještenja, zahtjeva, urgencija) razmatranje Predstavke NVO „UPIS“, predmet br. 00-63-8/13-45 od 9. oktobra 2013. godine, Predsjednik Odbora je **predložio u Dnevni red 37. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode, od 4. novembra 2014. godine.**

Predlog poslanice Snežane Jonice da se tačka 2 Predloga dnevnog reda- Obavještenje i Poziv NVO „UPIS“- Udruženje priređivača igara na sreću, broj 00-63-8/14-33/1 od 16. oktobra 2014. godine, a povodom:

- Predstavke NVO "UPIS", br.00-63-8/13-45, od 9.oktobra 2013. godine,
- Urgencije/Zahtjeva za odgovor o Predstavci NVO "UPIS", br. 00-63-8/14-24, od 2. jula 2014. godine i
- Poziva da se postupi po Predstavci NVO "UPIS", sa opširnomo argumentacijom, br. 00-63-8/14-33 od 25. septembra 2014. godine, briše, usvojen je većinom glasova članova Odbora.

Povodom razmatranja navedene Predstavke na 37. sjednicu Odbora za ljudska prava i slobode bio je pozvan Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

(7) Predstavka g-dina Baja Nenezića iz Nikšića, broj 00-63-8/14-3 od 24. februara 2014. godine

U okviru Tekućih pitanja na **30. sjednici** Odbora za ljudska prava i slobode, održanoj **14. aprila 2014. godine**, članovi Odbora su se upoznali da je Odboru za ljudska prava i slobode dostavljena Predstavka g-dina Baja Nenezića iz Nikšića u kojoj se žali na probleme u povezivanju radnog staža i nemogućnost regulisanja penzije.

Predsjednik Odbora je predložio da Odbor, u skladu sa Zaključkom o postupanju sa predstavkama građana i pravnih lica, usvojenim na 72. sjednici, 30. maja 2012. godine, proslijedi Predstavku Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na razmatranje i dalje postupanje i da zahtijeva da Zaštitnik obavijesti Odbor o postupanju po ovoj predstavci nakon okončanja ispitnog postupka. Članovi Odbora su se saglasili sa predlogom Predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode.

(8) Predstavka Društva za špeditorske, pomorsko agencijske, spoljnotrgovinske poslove i turizam „Zenšped“, d.o.o Bar, broj 00-63-8/14-17 od 26. maja 2014. godine

(9) Predstavka Raša Čivovića, broj 00-63-8/14-21 od 2. juna 2014. godine

Odbor za ljudska prava i slobode je na **32. sjednici** Odbora, održanoj **16. juna 2014. godine** odlučio da Predstavku Društva za špeditorske, pomorsko agencijske, spoljnotrgovinske poslove i turizam „Zenšped“ d.o.o. Bar, broj 00-63-8/14-17 od 26. maja 2014. godine i Predstavku g-dina Raša Čivovića, broj 00-63-8/14-21 od 2. juna 2014. godine, shodno Zaključku Odbora o postupanju s predstavkama građana dostavljenim Odboru, dostavi Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na dalje postupanje u skladu sa njegovim Zakonom propisanim ovlašćenjima, o čemu nakon sprovedenog zakonskog postupka, treba da obavijesti Odbor.

POSTUPANJE ZAŠTITNIKA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE PO PREDSTAVKAMA

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je na usmeni zahtjev Službe Odbora za ljudska prava i slobode za dostavljanje povratnih informacija o načinu postupanja po predstavkama proslijeđenim od Odbora za ljudska prava i slobode, a u cilju izrade Informacije o postupanju Odbora za ljudska prava i slobode po predstavkama građana, koju je Sekretar Odbora sačinila na zahtjev Generalnog sekretara Skupštine Crne Gore, faxom, 11. jula

2013. godine, dostavio tri dopisa upućena licima koja su podnijela Predstavke Odboru za ljudska prava i slobode, a koje je Odbor proslijedio Zaštitniku na postupanje u skladu sa Zakonom.

Dopisima proslijeđenim Službi Odbora, faxom, 11. jula 2013. godine, Zaštitnik je informisao o sledećem:

- **POSTUPAJUĆI PO PREDSTAVCI VLADANA JURETIĆA**, Zaštitnik je u skladu sa članom 35 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore zatražio i dobio izjašnjenje na navode iz pritužbe od Ustavnog suda Crne Gore, na osnovu čega je Zaštitnik utvrdio mišljenje da Vladanu Juretiću, za sada nije povrijeđeno pravo na koje ukazuje u pritužbi, o čemu je obavijestio njegovog advokata Ljiljanu Radević. Zamjenik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore Petar Ivezić je 23. oktobra 2012. godine uputio Dopis advokatu Vladana Juretića, Ljiljani Radević obavještavajući je o postupanju po predstavi Vladana Juretića.

Na zahtjev Službe Odbora za ljudska prava i slobode, Službi je isti Dopis dostavljen faxom, 11. jula 2013. godine.

- **POSTUPAJUĆI PO PREDSTAVCI BRATISLAVA STANOJEVIĆA**, 2. oktobra 2012. godine Zaštitnik je obavijestio Stanojevića da je odredbama člana 2 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, propisano da "Zaštitnik samostalno i nezavisno, na načelima pravde i pravičnosti, preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda, kada su povrijeđena aktom, radnjom ili nepostupanjem državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i lokalne uprave, javnih službi i drugih nosilaca javnih ovlašćenja (u daljem tekstu:organi), kao i mjere za sprečavanje mučenja i drugih oblika nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i mjere za zaštitu od diskriminacije".

Polazeći od navedenih odredaba Zakona i činjenice da se pritužba Bratislava Stanojevića ne odnosi na organe iz člana 2 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, već na advokata-fizičko lice, Zaštitnik je obavijestio Bratislava Stanojevića da nije ovlašćen da postupa u konkretnom slučaju, kao i da se Stanojević može obratiti Advokatskoj komori Crne Gore.

Na zahtjev Službe Odbora za ljudska prava i slobode, Službi je isti Dopis dostavljen faxom, 11. jula 2013. godine.

- **POSTUPAJUĆI PO PREDSTAVCI GRUPE OSUĐENIH LICA KOJA SE NALAZE NA IZDRŽAVANJU KAZNE ZATVORA U ZIKS-U**, Zaštitnik je saopštio da je amnestija akt zakonodavnog organa kojim se u formi zakona poimenično neodređenom krugu lica daje oslobođenje od krivičnog gonjenja, potpuno ili djelimično oslobođenje od izvršenja kazne, zamjena izrečene kazne blažom kaznom, rehabilitacija, ili ukidaju pravne posljedice osude, pa Zaštitnik smatra da je u isključivoj nadležnosti Skupštine Crne Gore da odluči da li će i za koja krivična djela, odnosno koju visinu izrečene kazne, kao i u kojoj mjeri, dati amnestiju.

Prethodno, Odbor za ljudska prava i slobode na Četvrtoj sjednici održanoj 6. februara 2013. godine razmotrio je Predstavku grupe osuđenih lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora u ZIKS-u, br.00-64-06/12- 46 od 16. oktobra 2012. godine, iz razloga što se radi o licima lišenim slobode i o grupi od 11 lica osuđenih na izdržavanje kazne zatvora u ZIKS-u obratilo Odboru za ljudska prava i slobode.

Tom prilikom, predsjednik Odbora dr Halil Duković je naglasio je da je članom 3 pomenutog Zakona propisano na koja lica se amnestija ne odnosi, ali je, radi detaljnijih informacija pozvao predstavnike Ministarstva pravde, nadležnog za rad ZIKS-a, kao i za implementaciju Zakona da saopšte svoj stav u vezi sa ovim pitanjem.

Podsjetio je da je Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore nacionalni mehanizam za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, a Zaključkom Odbora za ljudska prava i slobode, utvrđeno je da Odbor predstave i obraćanja građana i pravnih lica koje su mu upućene razmatra tek nakon što predstave razmotri nadležna institucija, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, a građani budu nezadovoljni postupanjem Zaštitnika po određenoj predstavi, jer ne želi narušavati nezavisnost ove institucije, kojoj je

Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore (“Sl. list CG“, broj: 42/11-Poglavlje V-POSTUPANJE; čl. 28-46”) utvrđeno pravo građana da mu se za povredu prava mogu obraćati.

S toga i ovu Predstavku, shodno Zaključku, Odbor je uputio Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na dalje postupanje, u skladu sa njegovim zakonskim ovlaštenjima.

Pomoćnica ministra pravde za Sektor za izvršenje krivičnih sankcija, Slavica Rabrenović je saopštila da su osuđena lica nezadovoljna, jer su dovedena u nezavidan položaj u odnosu na primjenu prošlog Zakona o amnestiji koji je donijet 2010. godine, a u vezi s tim u vrijeme stupanja novog Zakona o amnestiji njihove presude nijesu bile pravnosnažne te traže izmjenu novog Zakona o amnestiji.

Predsjednik Odbora je istakao da će pismo, kao i sve predstavke proslijediti Zaštitniku na dalje postupanje.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je uputio Odboru za ljudska prava i slobode Dopis-obavještenje o postupanju po Predstavci grupe osuđenih lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora u ZIKS-u, br. 00-64-06/12-46/2, od 28. februara 2013. godine informišući Odbor o istom što je saopštio na Četvrtoj sjednici, održanoj 6. februara 2013. godine.

- **POSTUPAJUĆI PO PREDSTAVCI SRETENA ZEKOVIĆA**, Zaštitnik obavještava da je zahtijevao dopunu pritužbe, ali lice nije u ostavljenom roku dopunilo pritužbu, zbog čega Zaštitnik, shodno članu 31 tačka 4 Zakona, nije dalje postupao po pritužbi.

Navedeno obavještenje dato je Službi Odbora za ljudska prava i slobode, usmeno, u telefonskom razgovoru, 11. jula 2013. godine, radi izrade Informacije o postupanju Odbora za ljudska prava i slobode po predstavkama.

- **PREDSTAVKA G-DINA VELIMIRA KRIVOKAPIĆA**, br.00-63-8/13-15, od 12. aprila 2013. godine proslijeđena je, u skladu sa Zaključkom Odbora, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na dalje postupanje, 17. jula 2013. godine.

Odbor za ljudska prava i slobode Dopisom koji je dostavila pomoćnica ministra pravde Svetlana Rajković, br.00-63-8/13-15, od 12. aprila 2013. godine obaviješten je da je Ministarstvo pravde uputilo Dopis bratu Velimira Krivokapića. Obavijestili su da je na osnovu Ugovora između Crne Gore i Republike Srbije o izručenju, na molbu Republike Srbije, rješenjem od 13. juna 2011. godine dozvoljeno izručenje Krivokapić Velimira pravosudnim organima Republike Srbije, radi vođenja krivičnog postupka pred Višim sudom u Beogradu zbog krivičnog djela neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga.

Odboru za ljudska prava i slobode dostavljena je kopija dopisa koje je Ministarstvo pravde Crne Gore uputilo Vladimiru Krivokapiću, bratu Velimira Krivokapića, br. 04/2-2704/13, od 2. aprila 2013. godine.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore nije do sada obavještavao Odbor za ljudska prava i slobode o postupanju po Predstavci Velimira Krivokapića.

- **PREDSTAVKA NVO “UPIS”- UDRUŽENJE PRIREĐIVAČA IGARA NA SREĆU, BR.00-63-8/13-45, OD 9. OKTOBRA 2013. GODINE**

U vezi sa navedenom Predstavkom u nastavku je dat hronološki redosled dopisa i aktivnosti preduzetih povodom Predstavke:

1) Upoznavanje članova Odbora za ljudska prava i slobode sa predstavkom NVO „Upis“ na 17. sjednici, održanoj 9. oktobra 2013. godine

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halil Duković na 17. sjednici održanoj 9. oktobra 2013. godine upoznao je članove Odbora da je NVO “UPIS”- Udruženje priređivača igara na sreću Crne Gore dostavila Odboru za ljudska prava i slobode Predstavku, br.00-63-8/13-45 od 9. oktobra 2013. godine, zbog kršenja osnovnih ljudskih prava, onemogućavanjem učešća jednog broja predstavnika ove NVO na 22. sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, održanoj 30. jula 2013. godine, koji su u Skupštinu Crne Gore došli na osnovu dostavljenog poziva predsjednika pomenutog Odbora, poslanika Aleksandra Damjanovića.

Predsjednik Odbora je saopštio da se radi o Savi Grboviću, izvršnom direktoru Lutrije Crne Gore i Sandri Milić, saradniku u Lutriji, ovlaštenim predstavnicima, koji su na osnovu poziva i ovlaštenja NVO UPIS kao potvrdi o predstavnicima ove NVO koji će učestvovati povodom razmatranja

Predloga zakona o dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koji su podnijeli poslanici Zoran Jelić i Zoran Vukčević, na grub i nedostojanstven način, postupajući diskriminatorski prema njima, kako stoji u njihovom obraćanju Odboru za ljudska prava i slobode, u Skupštini Crne Gore onemogućeni u tome.

Odbor za ljudska prava i slobode je, shodno Zaključku Odbora od 5. juna 2012. godine, odlučio da se predstavka, prema uobičajenoj praksi, dostavi Zaštitniku za ljudska prava i slobode na dalje postupanje, uz obavezu da nakon, na Zakonu sprovedenog postupka, Zaštitnik o istom obavijesti Odbor.

2) Dostavljanje Predstavke NVO "UPIS" Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na dalje postupanje, 10. oktobra 2013. godine

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halil Duković, u skladu sa Zaključkom Odbora o postupanju sa predstavkama, Dopisom br.00-63-8/13-45/1, 10. oktobra 2013. godine proslijedio je Predstavku NVO "UPIS" Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na dalje postupanje, uz obavezu da Zaštitnik nakon sprovedenog, na Zakonu zasnovanog postupka, obavijesti Odbor za ljudska prava i slobode o postupanju po ovoj Predstavci.

3) Dopis Zamjenice zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za prava djeteta, broj 00-63-8/14-23, od 26. juna 2014. godine

Zamjenica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za prava djeteta Nevenka Stanković dopisom broj 00-63-8/14-23 od 26. juna 2014. godine obavijestila Predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode da je Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore nakon prijema Predstavke koju je dostavio Odbor za ljudska prava i slobode zatražio izjašnjenje od Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, dana 15. novembra 2013. godine. Kako je Odbor u svom izjašnjenju istakao da u konkretnom slučaju nije nadležan i da treba tražiti izjašnjenje od starješine Skupštine Crne Gore, Zaštitnik je 31. decembra 2013. godine zatražio izjašnjenje od Skupštine Crne Gore-Kolegijuma Predsjednika Skupštine.

U dopisu iz institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, koji potpisuje zamjenica Zaštitnika, navodi se da kako im nijesu dostavljene tražene informacije i pored proteka 3 mjeseca, obratili su se urgencijom Kolegijumu Predsjednika Skupštine po drugi put, 3. aprila 2014. godine.

S obzirom da Kolegijum Predsjednika Skupštine nije postupio po zahtjevima Zaštitnika, dopisom broj 00-63-8/14-23 od 26. juna 2014. godine zamjenica Zaštitnika Nevenka Stanković obavijestila je Odbor za ljudska prava i slobode da nijesu u mogućnosti da okončaju postupak po ovoj pritužbi.

4) Urgencija/zahtjev za odgovor NVO "UPIS", broj 00-63-8/14-24, od 2. jula 2014. godine

NVO "UPIS"- Udruženje priređivača igara na sreću Crne Gore uputilo Odboru za ljudska prava i slobode Urgenciju/Zahtjev za odgovor, br.00-63-8/14-24, 2. jula 2014. godine.

5) Dopis Predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode Predsjedniku Skupštine/Kolegijumu Predsjednika Skupštine, broj 00-63-8/14-24/3, od 7. jula 2014. godine

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode uputio dopis Kolegijumu Predsjednika Skupštine Crne Gore, broj 00-63-8/14-24/3, dana 7. jula 2014. godine, povodom Dopisa iz Institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, potpisanog od zamjenice Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za prava djeteta, Nevenke Stanković, broj 00-63-8/14-23 od 26. juna 2014. godine, dostavljenog Odboru za ljudska prava i slobode povodom Predstavke NVO "UPIS"-Udruženje priređivača igara na sreću koji se obratio Odboru za ljudska prava i slobode, 9. oktobra 2013. godine.

Kako prema navodima u Dopisu zamjenice Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za prava djeteta, Kolegijum Predsjednika Skupštine Crne Gore nije postupio po zahtjevima Zaštitnika i da zbog toga nijesu u mogućnosti da okončaju postupak po ovoj pritužbi, s tim u vezi Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode obratio se Predsjedniku Skupštine/Kolegijumu Predsjednika Skupštine sa pozivom na član 57 Ustava Crne Gore da se postupi u skladu sa Zahtjevom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao i u skladu sa relevantnim propisima koji regulišu ovu oblast.

6) Dopis Predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode NVO "UPIS", broj 00-63-8/14-24/2, od 7. jula 2014. godine

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode uputio Odgovor NVO "UPIS", broj 00-63-8/14-24/2, od 7. jula 2014. godine kojim obavještava o postupanju Odbora za ljudska prava i slobode po Predstavci NVO "UPIS".

7) Dopis NVO "UPIS" Predsjedniku Odbora za ljudska prava i slobode, broj 00-63-8/14-24/4, od 17. jula 2014. godine

NVO "UPIS"- Udruženje pripređivača igara na sreću uputila dopis predsjedniku Odbora za ljudska prava i slobode, broj 00-63-8/14-24/4, 17. jula 2014. godine.

Odgovor na objašnjenje o dosadašnjem postupanju Odbora za ljudska prava i slobode po Predstavci NVO "UPIS". Zahtjev da se pokrene inicijativa pred Odborom za ljudska prava i slobode sa zahtjevom da Odbor pokrene kontrolne mehanizme, u skladu sa Poslovnikom i stavom 3 Zaključka Odbora za ljudska prava i slobode, zbog nezadovoljstva dosadašnjim nepostupanjem Zaštitnika po Predstavci NVO "UPIS" koja je upućena Odboru, kao i Pritužbi koju je NVO "UPIS" uputio Zaštitniku, koji je u obavezi da pruži informacije o razlozima za takvo činjenje, odnosno nečinjenje.

Takođe, očekuju da se ovlašćenim predstavnicima UPIS-a, kao podnosiocu Predstavke Odboru i Pritužbe Zaštitniku, omogući prisustvo i učešće tim povodom na način i u obimu koji je do sada primjenjivan za predstavnike civilnog sektora u radu skupštinskih odbora.

8) Poziv NVO "UPIS" da se postupi po Predstavci, broj 00-63-8/14-33, od 25. septembra 2014. godine

NVO "UPIS" – Udruženje pripređivača igara na sreću uputila Dopis Odboru za ljudska prava i slobode da postupi po Predstavci, dana 25. septembra 2014. godine.

Odboru za ljudska prava i slobode dostavljeni su zahtjevi i urgencije za postupanje (od 11. jula 2014. godine do 25. septembra 2014. godine) koje je NVO "UPIS" uputila Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore i zamjenici Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za prava djeteta u kojima su ih pozvali na zakonska ovlašćenja i postupanje, te im taksativno i argumentovano objasnili razloge zbog kojih su u uvjerenju da Zaštitnik ljudskih prava i sloboda i njemu podređeni saradnici namjerno i sistematski sprovode diskriminaciju prema predstavnicima NVO "UPIS", skrivajući se iza pozicije "institucionalne moći".

9) Obavještenje i Poziv NVO "UPIS" , broj 00-63-8/14-33/1, od 16. oktobra 2014. godine

NVO "UPIS"- Udruženje pripređivača igara na sreću uputila Odboru za ljudska prava i slobode Obavještenje i Poziv, broj 00-63-8/14-33/1, 16. oktobra 2014. godine.

Obavijestili su da se rasprava u predmetu Posl.br.4407/13 po tužbi NVO Udruženje pripređivača igara na sreću UPIS protiv Države Crne Gore-Skupština Crne Gore zaključena, a objavljivanje Presude utvrđeno za 28. oktobar 2014. godine.

Pozvali su Odbor da:

1. Preduzme radnje u najboljem interesu univerzalnih vrijednosti i poštovanja ljudskih prava i sloboda svakog građanina, bez diskriminacije po bilo kom osnovu- posebno od strane javnih vlasti.

2. Postupi po Predstavci NVO "UPIS" i o tome obavijesti javnost i NVO "UPIS", kao zainteresovanu stranku.

3. Odgovori ko je producent i scenograf diskriminacije i oduzimanja osnovnih Ustavom zagarantovanih prava i povrede prava ličnosti i dostojanstva.

4. Koji su motivi i razlozi (ne)postupanja Ombudsmana

10) Dopis ministra za ljudska i manjinska prava dr Suada Numanovića predsjedniku Odbora za ljudska prava i slobode dr Halilu Dukoviću, br. 00- 63-8/14-33/2, od 29. oktobra 2014. godine

11) Odgovor predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode dr Halila Dukovića ministru za ljudska i manjinska prava dr Suadu Numanoviću, br. 00-63-8/14-33/3, od 29. oktobra 2014. godine

12) Obavještenje o postupanju Odbora za ljudska prava i slobode po Predstavci NVO "UPIS" predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković uputio Marku Piletiću, predsjedniku NVO "UPIS", br. 00-63-8/14-36/1, od 29. oktobra 2014. godine

13) Odgovor NVO "UPIS"-Udruženje priređivača igara na sreću na dopis Predsjednika Odbora za ljudska prava i slobode, br. 00-63-8/14-36/2 od 3. novembra 2014. godine

Zahvalnost što je Predstavka NVO "UPIS" i urgencije NVO "UPIS" u odnosu na (ne)rad i (ne)postupanje Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore uvrštena u Predlog dnevnog reda 37. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode, zakazane za 4. novembar 2014. godine. Istovremeno, NVO "UPIS" izražava negodovanje i čuđenje što predstavnici ove NVO nijesu pozvani predstavnici NVO "UPIS".

14) Dopis Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore Odboru za ljudska prava i slobode kojim obavještava da je Zaštitnik završio postupanje po Predstavci-Pritužbi NVO "UPIS". (Dopis, br. 00-63-8/14-37, od 4. novembra 2014. godine.)

U prilogu dopisa Odboru za ljudska prava i slobode, dostavljen Dopis koji je Zamjenica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore Nevenka Stanković uputila predstavnicima NVO "UPIS", 31. oktobra 2014. godine (NVO "UPIS" primio Dopis 3. novembra 2014. godine) obavještavajući ih o načinu postupanja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda CG po Predstavci NVO "UPIS". Između ostalog, navodi se da je polazeći od činjenice da je Osnovni sud u Podgorici, rješavajući u pravnoj stvari tužilaca 1. Save Grbovića, 2. NVO UPIS-Udruženje priređivača igara na sreću, 3. Marka Piletića i 4. Sandre Milić protiv tužene Države Crne Gore-Skupštine Crne Gore, predmet riješio u prvom stepenu presudom P.br.4407/13, od 28.10.2014. godine, pa Zaštitnik obavještava da je Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, saglasno članu 39 stav 1 tačka 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl.list CG", br. 42/11 i 31/14) obustavio postupak po Predstavci-Pritužbi.

15) Dopis-Obavještenje NVO "UPIS"-Udruženje priređivača igara na sreću, br. 00- 63 – 8/14- 36/4, od 4. novembra 2014. godine

NVO "UPIS" obavještava Odbor za ljudska prava i slobode da su 3. novembra 2014. godine primili dopis Zamjenice Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore Nevenke Stanković kojim ih obavještava da je Zaštitnik ljudskih prava i sloboda CG, saglasno zakonskoj odredbi (član 39 stav 1 tačka 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore), obustavio postupak po Predstavci- Pritužbi UPIS-a.

NVO "UPIS" poziva Odboru za ljudska prava i slobode da u skladu sa poslovnim ovlaštenjima i mogućnostima Predstavku NVO "UPIS", tj. predmet uputi nadležnoj instituciji-Vrhovnom državnom tužilaštvu kako bi se utvrdilo da li postoje elementi krivične odgovornosti koji se gone po službenoj dužnosti, zbog nesavjesnog rada ili zloupotrebe službenog položaja, zbog opstrukcije i (ne)postupanja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore u predočenim događajima.

16) Dopis-Zahtjev za poštovanje Ustavom zagaranovanih prava i sloboda NVO „UPIS“, br.00-63-8/14-33/5, od 4. decembra 2014. godine, sa priložima

NAPOMENA: Nakon formiranog predmeta povodom Predstavke NVO "UPIS" (dopisa, obavještenja, zahtjeva, urgencija) razmatranje Predstavke NVO „UPIS“, predmet br. 00-63-8/13-45 od 9. oktobra 2013. godine, Predsjednik Odbora je predložio u dnevni red 37. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode, od 4. novembra 2014. godine, shodno Zaključku Odbora, od 5. juna 2012. godine, tačka 33: **“ Sva obraćanja građana upućena Odboru za ljudska prava i slobode, prosljediće se instituciji Zaštitnika, kako bi on, shodno Zakonu o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, postupio po njima, a ukoliko se građani budu žalili na postupanje Zaštitnika, Odbor će u tim slučajevima djelovati u skladu sa svojom kontrolnom i nadzornom ulogom”** .

Predlog poslanice Snežane Jonice da se tačka 2 Predloga dnevnog reda- Obavještenje i Poziv NVO „UPIS“- Udruženje priređivača igara na sreću, broj 00-63-8/14-33/1 od 16. oktobra 2014. godine, a povodom:

- Predstavke NVO "UPIS", br.00-63-8/13-45, od 9.oktobra 2013. godine,
- Urgencije/Zahtjeva za odgovor o Predstavci NVO "UPIS", br. 00-63-8/14-24, od 2. jula 2014. godine i

- Poziva da se postupi po Predstavci NVO "UPIS", sa opširnomo argumentacijom, br. 00-63-8/14-33 od 25. septembra 2014. godine, briše, usvojen je većinom glasova članova Odbora.

Povodom razmatranja navedene Predstavke na 37. sjednicu Odbora za ljudska prava i slobode bio je pozvan Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

- PREDSTAVKA G-DINA BAJA NENEZIĆA, BR.00-63-8/14-3, OD 24. FEBRUARA 2014. GODINE

Predstavku g-dina Baja Sekulića, br.00-63-8/14-3, od 24. februara 2014. godine Odbor za ljudska prava i slobode je shodno Zaključku o postupanju po predstavkama dostavio Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na dalje postupanje, 14. aprila 2014. godine.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore nije još uvijek obavještavao Odbor o postupanju po ovoj Predstavci.

- ZAHTJEV DRUŠTVA ZA ŠPEDITERSKE, POMORSKO-AGENCIJSKE, SPOLJNOTRGOVINSKE POSLOVE I TURIZAM "ZENŠPED" D.O.O. BAR (ZAHTIJEVALI RAZGOVOR U VEZI SA OSTVARIVANJEM PRAVA NA RAD I PREDUZETNIŠTVO), BR.00-63-8/14-17, OD 26.MAJA 2014. GODINE I DOPIS DRUŠTVA ZA ŠPEDITERSKE, POMORSKO-AGENCIJSKE, SPOLJNOTRGOVINSKE POSLOVE I TURIZAM "ZENŠPED" D.O.O. BAR, BR.00-63-8/14-17/2, OD 20.JUNA 2014. GODINE

Zahtjev Društva za špediterske, pomorsko-agencijske, spoljnotrgovinske poslove i turizam "ZENŠPED" D.O.O. Bar proslijeđen je Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, dopisom br.00-63-8/14-17/1, 17. juna 2014. godine.

Društvo za špediterske, pomorsko-agencijske, spoljnotrgovinske poslove i turizam, 20. juna 2014. godine uputilo je novi Dopis Odboru za ljudska prava i slobode kojim obavještavaju da ih je Zaštitnik obavijestio da nije ovlašćen da postupa po pritužbama koje se odnose na rad privrednih društava. Mole Odbor da im odgovori koja je institucija u Crnoj Gori nadležna i kome da se obrate za zaštitu Ustavom garantovanog prava na rad i prava na preduzetništvo.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore nije obavijestio Odbor za ljudska prava i slobode o postupanju po navedenoj Predstavci.

- PREDSTAVKA G-DINA RAŠA ČIVOVIĆA, BR. 00-63-8/14-19, OD 2. JUNA 2014. GODINE

Predstavka je proslijeđena Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, 17. juna 2014. godine.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, dopisom 00-63-8/14-19/2 od 5. avgusta 2014. godine, potpisanim od strane Zamjenika Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Petra Ivezića, obavijestio je Odbor za ljudska prava i slobode da je podnosilac Predstavke Rašo Čivović u februaru 2011. godine instituciji Zaštitnika podnio pritužbu na rad rukovodećih lica u preduzeću A.D."Rudnici boksita- Nikšić", po kojoj je formiran predmet. Zaštitnik obavještava da je Predstavka upućena Odboru u suštini iste sadržine, kao i njegova pritužba dostavljena Zaštitniku 2011. godine, odnosno da u Predstavci nijesu naznačene nove okolnosti, iznijeti novi podaci, činjenice ili dokazi. Navodi se da je Zaštitnik nakon sprovedenog postupka utvrdio da podnosiocu pritužbe nijesu povrijeđena prava i slobode na koje je ukazivao, o čemu je obaviješten 16. marta 2011. godine. Ukazuje da je odredbom člana 34 stav 1 tačka 7 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore propisano da Zaštitnik neće postupati po pritužbi ako je pritužba ponovljena, a nijesu podnijeti novi dokazi. Navodi se da je Zaštitnik aktom, br.304/14-1, od 30. jula 2014. godine, obavijestio podnosioca predstavke Raša Čivovića, iz Nikšića, da polazeći od navedenog i citirane odredbe Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, neće postupati po njegovoj predavci koju je dostavio Odboru za ljudska prava i slobode. U prilogu su dostavljeni Dopisi koje je Zaštitnik uputio Rašu Čivoviću.

ADMINISTRATIVNI KAPACITETI ODBORA

Sekretar Odbora za ljudska prava i slobode i saradnik u Sekretarijatu Odbora.

Od 1. oktobra 2014. godine u Sekretarijatu Odbora radi još jedan saradnik.

Sekretar Odbora za ljudska prava i slobode je ujedno i sekretar Delegacije Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope. Takođe, sekretar Odbora za ljudska prava i slobode radi za tačke dnevnog reda- realizaciju Preporuka Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Crne Gore i Evropske unije, za oblast Ljudska prava i slobode.

Saradnik u Odboru je asistent u Delegaciji Skupštine CG u PSSE.